

Kouluterveyskysely 2023 kuntaraportti

Sivhyvlt 24.10.2023 § 105
254/12.00.00/2023

Valmistelija

Sirpa Orell-Pohjola, rehtori-sivistysjohtaja, p. 050 475 1051; Satu Korhonen, hyvinvointisuunnittelija, p. 040 1927817

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) järjestää joka toinen vuosi kansallisen kouluterveyskyselyn, jolla tuotetaan monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti edellisen kerran vuonna 2021 ja nyt vuoden 2023 keväällä.

Toivakassa kouluterveyskyselyyn vastasivat molempien koulujen 4. ja 5. luokkalaiset, joissa vastaajia oli yhteensä 61 (75 %) 31 poikaa, 30 tyttöä sekä koulukeskuksen 8. ja 9. luokkalaiset, vastaajia yhteensä 47 (77%), joista 24 poikaa, 23 tyttöä.

Kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu kaikille avoimessa sähköisessä portaalissa (www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset), josta löytyvät myös Toivakan tulokset. Tuloksia voi tarkastella tietokannasta sukupuolen, kouluasteen ja kunnan mukaan. Osasta indikaattoreista vertailutietoja löytyy myös aiemmilta vuosilta (2021 ja 2019). Vertailla voi myös sekä hyvinvointialueen, että koko maan vuoden 2023 lasten ja nuorten tuloksiin.

Toivakan kuntaraporttiin (liitteenä) on kerätty keskeisemmät huomiot tuloksista Toivakan osalta.

Indikaattorit on valittu kouluterveyskyselyssä valittujen indikaattorien mukaan.

Raportti on valmisteltu yhteistyössä hyvinvointisuunnittelijan ja rehtori-sivistysjohtajan kanssa.

Toivakkalaisten 8. ja 9. luokkalaisten nuorten tuloksissa viisi myönteisintä tulosta suhteessa aiempaan, vuoden 2021 tiedonkeruuseen ovat, että koululounasta on tarjolla riittävästi, koululounaan syömiseen on riittävästi aikaa sekä että kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä. Tapaturmat koulumatkoilla ovat vähentyneet eikä niin moni ole tuntenut oloaan hermostuneeksi, jos ei ole päässyt nettiin.

Samoilla ikäluokilla viisi huolestuttavinta tulosta vastaavassa vertailussa ovat haasteet päästä koululääkäriin, koulukuraattorin tai kouluterveydenhoitajan vastaanotolle, koulunkäynnistä pitää enää 42,1 %, kun vastaava luku on vuonna 2021 ollut 85,4 % sekä elämäntarkoitusta kokee enää 57,4 %, kun vuonna 2021 elämäntarkoitusta koki vielä 83,7 % ikäluokasta.

8. ja 9. luokkalaisten tuloksissa verrattuna koko maan tuloksiin viisi myönteisintä tulosta ovat, että ei ole osallistunut muiden kiusaamiseen, koulussa on mahdollista keskustella mieltä painavista asioista aikuisten kanssa, kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä ja että terveystarkastus on yksilöllinen ja keskustelevalta. Lisäksi koetun kivun määrä on vähäisempi kuin maan muilla samanikäisillä.

Verrattuna koko maan tuloksiin viisi huolestuttavinta tulosta toivakkalaisnuorilla ovat verrokkiryhmään verrattuna heikommat empatiataidot, joutumista koulukiusaamistilanteisiin, joissa kokee nimitteilyä, naurunalaiseksi tekemistä tai loukkaavaa kiusoittelua.

Vähintään tunnin päivässä liikkuvia nuoria on vastanneista vain 14,9%, kun koko maan luku on 25,4%. Koululääkärille pääsemisen prosentti jää myös vastaavasta koko maan prosentista ja koulusta pitäviä on vastanneista vain 42,1%, kun se koko maan lukuna vastanneista on 51,8%.

3.-4. luokkalaisten vastauksissa verrattuna aiempaan tiedonkeruuseen viisi myönteisintä tulosta ovat koulukavereiden kanssa toimeentuleminen, ettei koulussa ei ole tullut kiusatuksi lainkaan lukuvuoden aikana, eikä ole osallistunut kiusaamiseen ja tulee hyvin toimeen opettajien kanssa. Huolestuttavimpia tuloksia kahden vuoden takaiseen tiedonkeruuseen ovat rauhattomuus luokassa, kouluinnostuksen puute, aamupalan syömättä jättäminen, luokassa ei uskalla sanoa mielipidettään eikä terveystarkastuksessa käsitellä itselle tärkeitä asioita. Verrattuna koko maan tuloksiin myönteisimpänä näkyvät kivun, ahdistuksen ja mielialaongelmien sekä koulu-uupumuksen ja koulun aikuisen kiusaamisen kokemusten vähentyminen. Koko maan tuloksiin verrattuna huolestuttavimpia tuloksia ovat fyysisen uhan kokemusten ja sähkösavukekokeilujen lisääntyminen; empatiataitojen ja kouluinnostuksen vähentyminen sekä se, että vastanneista toivakkalaislapsista vain 33,9 % uskaltaa sanoa luokassa mielipiteensä. Vastaava luku valtakunnassa on 51,9%.

Kaikki kouluterveyskyselyssä esille nousevat huolta herättävät ilmiöt vaativat koulun ja kohdin yhteistyön, koulutyön ja vanhemmuuden tuen kehittämistä, lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista. Tuloksia tullaan käsittelemään yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä sekä koulujen yhteissuunnittelu- ja johtoryhmässä sekä monialaisessa yhteistyössä eri yhteistyökumppaneiden kanssa, myös mm. hyvinvointialueen yhdyspinnoilla. Tuloksia hyödynnetään koulujen hyvinvointityössä sekä kunnan lasten ja nuorten toiminnan kehittämisessä.

Esittelijä	Rehtori-sivistysjohtaja Sirpa Orell-Pohjola
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen kouluterveyskyselyn 2023 kuntaraportin.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.